

iFISKE

KUNDBLAD 2 / 2021

TEMA: FISKETILLSYN

Jighead

Fiske utan lov är en brottslig handling riktad mot fiskerättsägaren. Det är ett brott mot fiskelagen och leder till allmänt åtal.

Straffet för överträdelsen kan bli böter eller fängelse i högst ett år. Att just fängelse finns med på straffskalan indikerar att det inte är ett nonsensbrott.

Trots detta är det tyvärr många i vårt land som fiskar utan tillstånd. En del gör det av okunskap, för att de tror att fisket är fritt, kanske som en del av allemansrätten? Vissa gör det för att de tycker att det är fånigt att behöva betala för att få fiska, andra för det är för bökigt att köpa ett fiskekort.

Varje år går svenska fiskevårdsområdesföreningar, klubbar och andra fiskerättsägare miste om miljontals kronor på grund av detta – pengar som till exempel skulle kunna användas till att förstärka vacklande fiskbestånd, beivra fiske med otillåtna metoder eller göra det lokala fisket mer tillgängligt.

Jag pratade nyligen med ett närliggande FVO där man tagit en tjuvfiskare ute på sjön på bar gärning, hade ett komplett bevismaterial och ändå lägger polisen ner åtalet i ”brist på bevis”.

Detta gör att många klubbar och föreningar tappar modet och låter det hela bero. Risken

blir att vi hamnar i en ond cirkel med ökat tjuvfiske, med färre personer som kan eller vill bedriva tillsyn och med uppgivna föreningar.

Att få en plats för att delta på en tillsynsutbildning och få ett förordnande har blivit allt svårare. Pandemin har gjort att många tillfällen ställts in och det nya, uppdaterade utbildningsmaterialet som skulle komma ut från myndighetshåll är försenat.

Utbildningarna är dessutom relativt kostsamma, både i form av pengar och tid. Det som förut var gratis kostar nu flera tusen – mycket pengar för en liten klubb eller förening. Kursen inkluderar dessutom flera omfattande moment som ofta är helt irrelevanta för aktuell tillsynare, för hur ofta kommer du inspektera hummertinor på västkusten om tanken är att du ska bedriva fisketillsyn i en älv i inre Norrland?

Men ge inte upp!

Pandemin kommer att gå över, tillsynsutbildningar kommer att dyka upp igen och om vi tillsammans försöker vända på skutan kan och kommer vi att lyckas! Ett tips är att använda iFiskes app för tillsyn, det blir otroligt mycket enklare och smidigare då.

Thomas Abrahamsson
Grundare på iFiske

Får man låna någons fiskekort?

Under våren avgjordes ett viktigt mål i Hovrätten för nedre Norrland. Det var ett överklagande av en tidigare dom från Gävle tingsrätt där en person hade "lånat" ett fiskekort av sin kompis.

Men vad har hänt? Låt oss titta lite på bakgrunden och varför detta rättsfall engagerade och berörde stora delar av sportfiskesverige.

Det börjar med att fyra personer gjort en gemensam fiskeutflykt till ett put and take vatten i Hofors kommun, men bara en av dem löste ett fiskekort. Två personer som inte löst kort började att fiska medan den andre mannen vilade. En tillsynsperson dök upp och männen sprang och hämtade kamratens fiskekort som de visade upp.

Tillsynaren sade att kortet är personligt och att de inte kunde låna det, vilket de hävdade att de trodde. Polis tillkallades och en anmälan gjordes. Fallet lämnades över till åklagare och åtal väcktes mot två av männen för brott mot fiskelagen.

Friande dom i tingsrätten

Så långt är det inget ovanligt, men överraskningen kom när Gävle Tingsrätt friade personerna och hänvisade till en egen utredningen där de kommit fram till att fiskekort enligt lag eller förordning INTE är personliga! Ur tingsrättens dom går att bland annat att läsa:

"Ett enskilt subjekt – som en fiskevårdsförening eller fiskerättsinnehavare – kan inte lagligen fylla ut en straffbestämmelse med de handlingsregler som kan föranleda straff. Sådana regler kan inte utfärdas av andra än offentliga organ".

När personen som köpt fiskekortet tog en tupplur lånade han ut det till kompis. Helt i sin ordning, fiskekort är inte personliga, tyckte Tingsrätten som friade dem!

(Personen på bilden har inget med artikeln att göra. Foto: Pixabay)

Denna dom underminerar så klart förutsättningarna för fiskeupplåtelse, fisketillsyn och fiskekort – tingsrätten tyckte att fiskekort inte är personliga.

Överklagande i Hovrätten

Detta ledde till att berörd förening överklagade domen och flera myndigheter, organisationer och privatpersoner engagerade sig i frågan. Det skickades bland annat in flera skrivelser till tingsrätten, det skapades nya Facebook-grupper och artiklar skrevs i fackpressen.

Målet togs upp igen av Hovrätten den 8 mars och hela fiskesverige drog en lättnandes suck när de inte höll med tingsrätten.

Domen slår fast att de åtalade saknade rätt att fiska då de inte köpt egna fiskekort utan lånat fiskekort och att de agerat oaktsamt då de inte tagit reda på vilka regler som gällde för att få fiska i sjön.

Slutsatser

Hovrätten dömde två personer till dagsböter enligt 37§ fiskelagen till dagsböter om totalt 10 500 respektive 6600 kr, samt skadestånd till berörd förening och avgifter till brottsofferfonden.

Det är med andra ord dyrt att fiska utan lov. I många fall har vi hört att polisen ofta söker en enkel utväg och avskriver tjuvfiske som ett ringa brott. Då kan det vara bra att hänvisa till denna dom när ni begär överprövning.

Referenser:

- Domen i Gävle tingsrätt är mål nr B 3763–19
- Hovrätten: Mål B 608–20 (2021-03-08)

ANNONS

ANNONS

Försurning förstör ekosystem

Rätt mängd kalk ger positiva effekter och innebär att pH-värdet i sjöar och vattendrag höjs. SMA Mineral utför sjö- och våtmarkskalkning i hela Sverige. För information, kontakta Mats Lindberg, tel: 070 630 06 02, mats.lindberg@smamineral.com www.smamineral.se

Vi träffar tillsynaren Steve Lundholm!

Steve Lundholm är en av de personer som använt iFiskes app för fisketillsyn mest frekvent. Han är aktiv tillsynsperson för Kedjeåsens Sportfiske, ett mycket populärt område med flera put and take sjöar i Kilsbergen, i trakterna mellan Örebro och Karlskoga.

Hej Steve, vem är du egentligen?

- Jag är hängiven sportfiskare, som varit fisketillsynsman sedan 1973 på samma område hela tiden. På den tiden var snittvikten på regnbågarna ca. 300gr mot idag ca. 3kg. Det har hänt en hel del under årens lopp.

Vad tycker du är mest givande med att vara tillsynsperson?

- Att få vara med och hålla ordning på fisket och se till att våra gäster trivs och att våra regler efterlevs. I första hand vill jag bestämt påstå att det viktigaste är att vara en serviceinriktad och hjälpsam person till våra gäster, som kan ha "hundra frågor i minuten" om bästa bete, metod, sjö, veckodag o.s.v. Men ser jag någon som bryter mot våra regler eller inte har ett giltigt fiskekort, då blir jag en helt annan person. Då sätter jag ned foten och rapporterar det olaga eller olovliga fisket till polisen.

Sköter sig de som fiskar hos er eller har ni problem?

- De flesta sköter sig. Men det är väl som i övriga samhället, där det finns de som inte bryr sig om lagar och förordningar. Så visst har vi en befogad uppgift att vara runt sjöarna och göra vårt jobb. Ju tätare närvaro vi visar upp, ju färre problem uppstår. De som missköter sig inser snart att det är allt för stor risk att bli ertappade och låter bli att fiska i våra sjöar, eller blir mer laglydiga och följer områdets regler.

Gör ni tillsyn ensam eller går ni i par?

- Det är både och, beroende på tid. Ofta åker någon tillsynsperson ut ensam och gör en runda. Men jag vill avråda att göra ingripanden i alkoholpåverkade grupper eller på nätterna om du är ensam.

På vilket sätt underlättar och hjälper iFiskes app till i din tillsyn?

- Det går snabbt att kolla kort. Och det är lätt att meddela andra i tillsynskedjan vad som händer och varför. Exempel makulering av kort och orsak därtill.

Vad skulle du uppskatta mest som ny funktion i appen?

- Att man inte ska kunna skicka sitt giltiga kort till en kompis som ett MMS. Jag vet att ramen skall röra sig runt fiskekortet i appen, men det är inte alla som tänker på det.

ANNONS

Friluftsplanering & Tillgänglighetsrådgivning

Att skapa en tillgänglig fiskeplats som passar fler människor är viktigt. Det som är nödvändigt för några - är bekvämt för alla!

Vi erbjuder rådgivning kring utformningen av en tillgänglig fiskeplats och andra friluftsanordningar, för fler personer oavsett funktionsförmåga.

MagMa Miljö och Tillgänglighet
www.magmamiljo.se

Visste ni? Digitala fiskekort fyller 20 år!

Redan år 2001 startade Kjell på iFiske den första försäljningen av digitala fiskekort. Han var först i världen med sitt "fiskekortet.com".

Mer om detta i kommande nummer.

ANNONS

Vatten och fiskevård

Reduktionsfiske med not och bottengarn för bättre vattenkvalitet & fiske

Uthyrning av bottengarn

Standardiserat provfiske

www.klaravatten.se

Ökning av stor abborre efter reduktion av viltfisk

iFiske har öppnat på Åland!

Ålands kända, röda granitklippor!

Foto: David Ståhlman

iFiske har nyligen lanserat sin tjänst på Åland, ett örike mitt i Östersjön som tillhör Finland men där svenska är modersmålet för de flesta som bor där. För att kunna ge lokal support och få kännedom om lokala förhållanden tar vi hjälp av David Ståhlman.

Hej David, vem är du?

- Jag är en ålänning på 34 år som är utbildad till miljövetare, jobbar med vatten- och avloppsfrågor till vardags och bor med min fästmö och vår hund på västra Åland.

Hur är det på Åland nu i dessa Corona-tider, kommer det turister? Är ni isolerade?

- Coronamässigt har Åland klarat sig bra. Ålänningarna har tagit åt sig rekommendationerna, hållit distans och över en natt började alla använda munskydd t.ex. Men vi har känt oss rätt isolerade, och saknat alla svenska gäster som utgör en stor del av vår besöksnäring. Turist-Åland rustar nu för fullt tills restriktionerna lättat så att det ska bli ännu trevligare att besöka oss för att t.ex. fiska, välkomna!

Vad är det som gör just Åland till ett fiskeparadis?

- Åland har en geografiskt gynnsam skärgård för fisk med mycket holmar och skär och grunda vikar passliga för lek.

En stor del av alla vattenområden är även privatägda varför fisketrycket inte är konstant på alla platser. Många vatten får därför vila och har en spill-over effekt till inkringliggande fiskekortsområden. Därtill har vi en viktig koppling mellan vattenägare och fiskevård, vilket borgar för att vattenägande ålänningar bryr sig om att vårda sin närmiljö och fiskbestånd.

Har även ni problem med skarv och säl? Hur hanteras det?

- Det är ett växande problem helt klart. Skarven har inte lyckats etablera några kolonier på Åland än vilket vi är mycket glada för. Åland var tidigt ute med skydds jakt på skarv som är tack vare Ålands självstyrelse med egen lagbehörighet.

Skydds jakt på säl har även funnits länge vilket hjälpt till att hålla ner problembilden. Sälén har dock drabbat ytterskärgården hårt de senaste 20 åren, bl.a. lekplatser för sik och gäddvikar i yttre havsbandet är hårt drabbade.

Vi följer med fasa utvecklingen i Stockholms skärgård och hoppas att de ska vända trenden och att den negativa inte blir likadan här. På Åland får det skjutas årligen 450 säl och 3000 skarvar. En ökad beståndsförvaltning över landsgränserna i Östersjön vore välkommen.

Hur ser det ut på Åland med fiskekort och fiskevård, är det inte fritt handredskapsfiske?

- Åland har inte fritt handredskapsfiske vid kusten likt Sverige och i Finland. Åland har egen lagbehörighet

gällande fisket och vattenägandet är splittrat. Många samfälligheter är aktiva och förvaltar sina fiskebestånds väl, en känsla för det egna vattnet borgar för att man även vill ta hand om resursen.

De senaste åren har den praktiska fiskevården med ekosystembaserad förvaltning som utgångspunkt exploderat på Åland, mycket tack vare inspiration av Sportfiskarna Sverige samt stödmöjligheter för åtgärder. Vi har fått se många fina projekt såsom våtmarker etablerats, främst genom Leaderstöd med även från europeiska fiskerifonden.

Hur fungerar iFiske jämfört med de tjänster som redan finns i Finland?

- Åland har kunnat sälja digitala fiskekort till ett antal fiskekortsområden sedan år 2015 via tjänsten "Kallakortti". Det var ett viktigt steg i digitaliseringen av fiskekortsförsäljning och bidrar till en lättare förvaltning.

Däremot är iFiske enligt egen erfarenhet betydligt mer lätthanterlig och löser i princip alla behov som diskuterats i fiskekretsar på Åland genom åren. iFiskes app och webbaserade försäljningsplattform är här för att stanna och kommer hjälpa vattenägarna betydligt i sin framtida förvaltning, samtidigt som man når ut till fler fiskare utanför Åland.

Ny app för fisketillsyn!

Vi har separerat tillsynsfunktionerna från den vanliga "konsumentappen" till en ny helt separat app.

Den innehåller just nu motsvarande funktioner som fanns tidigare, men det är i denna nya app vi framöver kommer utöka med alla nya administrativa funktioner.

Den gamla appens tillsynsfunktioner kommer att avvecklas under året, så se till redan nu att du laddar hem och installerar den nya. Rapportera gärna eventuella barnsjukdomar till oss, så fixar vi dessa snarast, vi uppskattar all feedback!

Och ja, den är gratis och det är samma inloggning som du hade förut. Den nya heter "iFiske Kontroll" och installeras separat.

<https://play.google.com/store/apps/details?id=se.ifiske.admin>
<https://apps.apple.com/se/app/ifiske-kontroll/id1556712781>

ANNONS

DyltaGösen - Gör bra fiskevatten ännu bättre!

Livskraftiga ensamriga gösungen uppfödda på enbart naturlig föda

Gösen blir mer och mer attraktiv som sportfiskeobjekt och matfisk. Nyintroduktion av DyltaGösen och förstärkning av tidigare bestånd höjer statusen på fiskevattnen och gör dem attraktiva för fiskekortsköpare. Långsiktigt betyder det ökade stabila intäkter från såväl fiskekortsförsäljning som fångst.

Dylta Bruk är norra Europas största producent av ensamriga gösungen. Sedan 1975 har vi levererat utsättningsfisk till sjöar och vattendrag från sydligaste Sverige till norra Norrland, till Östersjöns skärgårdar samt till Danmark.

Dylta bruk 264, 718 97 Dyltabruk • Tel: 019-22 24 90, 22 20 00 • Fax: 019-22 24 76
E-mail: info@dyltabruk.se • Internet: www.dyltabruk.se

Samarbete med Linnéuniversitetet

Nappar det bättre när det regnar? Mår gäddan bra om jag släpper tillbaka den? När nappar abborren som bäst? Ja, vem vet... Tack vare ett nytt samarbete mellan iFiske och Linnéuniversitet kanske vi kan få svar på dessa frågor och många fler som omgärdar sportfisket, en fritidssysselsättning som engagerar över två miljoner svenskar och som fått ett rejält uppsving av den pågående pandemin.

Samtidigt leder det till ett allt mer omfattande fiske. Myntets baksida är att ett högre fisketryck eventuellt kan påverka de naturliga fiskebestånden negativt på sikt. Det behövs god kunskap om utövandet, det vill säga var man fiskar och vad man fångar. Fångststatistik från de som fiskar ger därför en värdefull återkoppling till olika fiskevårdsåtgärder, till exempel vad en stödutsättning av fisk ger tillbaka i praktiken.

- Förr grundade sig fångstrapportering ofta på att dagens fångst skulle noteras på baksidan av en papperslapp som lämnades in i en brevlåda. Detta ledde självklart till ett lågt deltagande och bristfällig statistik, säger Thomas Abrahamsson på iFiske.se.

Men tack vare att allt fler fiskekort nu säljs digitalt kan det gå ut automatiska påminnelser om fångstrapportering och iFiskes databas närmar sig nu snabbt två hundra tusen rapporter.

Linnéuniversitet och iFiske har nu inlett ett samarbete i syfte att bidra med vetenskaplig kunskap till nytta för fiskevården och hållbart nyttjande av våra fiskbestånd. I detta forskningsprojekt ges Linnéuniversitetet rätt att nyttja iFiskes fångstdatabas, informationen som är omfattande och

inkluderar data från ca 850 fiskeområden så långt tillbaka som 2011.

Från Linnéuniversitetets sida är målet att besvara frågeställningar om hur förändringar i fisketryck påverkar fiskbestånd, besvara frågor runt utvecklingen av catch-and-release som fiskemetod och även titta på hur väderförhållanden påverkar fiskets framgång.

- Det är ett unikt och omfattande underlag som tillåter att svara på ett flertal kärnfrågor avseende sportfiskets utveckling och dess konsekvenser för fiskbestånden säger Petter Tibblin, Biträdande lektor i Fiskekologi Linnéuniversitet.

Arbetet kommer utföras inom ett pågående forskningsprojekt som pågår till och med 2024, som undersöker konsekvenser av att återutsätta fisk - en nyckelfråga för ett hållbart sportfiske.

Tips: Petter Tibblin dyker upp i "Fiskarnas Universum", avsnitt 19 av Vetenskapens Värld på SVT som publicerades den 16 Maj 2021.